_ 1

- ما در برابر نقض شرط برابری واریانسها چندان robust نیست. اما در برابر نقض شرط برابری واریانسها نیست. اما در برابر نقض شرط normality مقاوم تر است. در واقع توجه بیشتری باید به عدم برابری واریانسها نسبت به عدم نرمال بودن دیتا پرداخته شود. چرا که F-statistic در برابر نرمال نبودن دیتا مقاوم است به شرط اینکه:
  - هر یک از گروهها دارای توزیع متقارن و uni-modal باشند
    - اندازه هریک از گروهها بزرگترمساوی ۱۰ باشد
- b. درست از آنجایی که F-ratio از تقسیم دوتا variability بدست می آید (variability بین گروهی تقسیم بر variability درون گروهی)و variability مقدار منفی نمی گیرد، همواره بزرگتر مساوی صفر است. همچنین توزیع right-skewed می باشد، پس چولگی مثبت دارد.
- درست اختلاف زیاد بین مقادیر میانگین گروههای مختلف باعث variability بالا بین گروهی می شود و مقادیر واریانس کوچک در سمپل نشان دهنده ی variability کم درون گروهی است. و طبق رابطه ی F-ratio که در قسمت
   (b) هم معرفی شده، صورت کسر بزرگ و مخرج کسر کوچک منجر به مقدار F-ratio بالایی می شود.
  - d. درست –
  - میباشد. n = 3 + 36 + 1 = 40 نادرست تعداد افراد شرکت کننده در این آزمایش برابر n = 3 + 36 + 1 = 40 میباشد.
  - original نمونهای است که با نمونهبرداری با جایگذاری به طور تصادفی از bootstrap sample بدست می آید و اندازه ی آن با سایز original sample یکسان است. (از آنجایی که نمونهبرداری از sample بدست می آید و اندازه ی آن با سایز sample نمونه sample اولیه در sample اولیه در bootstrap sample دارد.) ولی در این bootstrap sample داده ی ۵۶ وجود دارد در حالیکه در original sample موجود نیست.
    - g. درست- مطابق محاسبات زیر:

$$SE = \sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}} = \sqrt{\frac{5.25251^2}{20} + \frac{2.33735^2}{25}} \approx \sqrt{1.38 + 0.22} = \sqrt{1.6} = 1.26$$

$$Df = \min(20 - 1,25 - 1) = 19 \qquad CL = 95\% \rightarrow t_{df=19}^* = 2.09$$

$$(\bar{x}_2 - \bar{x}_1) \pm t_{df=19}^* \times SE = (5.25 - 3.75) \pm 2.09 \times 1.26 = 1.5 \pm 2.09 \times 1.26$$

- h. نادرست برای مشخص کردن چنین چیزی می توان از یک unpaired T-student test لمتفاده کرد نه اعداد. مگر اینکه گروه دخترها و پسرها به نوعی بهم وابسته باشند. مثلا تست روی یک سری خواهر و برادر انجام شده باشد.
  - i. نادرست –
- j. نادرست برای مقایسه ی میانگین دو گروه زمانی که سایز نمونهمون کوچک میباشد از T-student test استفاده می نید. $DF = \min (n_1 1, n_2 1)$ از رابطه ی $T = \min (n_1 1, n_2 1)$ بدست میآید. $DF = \min (n_1 1, n_2 1)$ بی DF = 19 می شود. توزیع T با درجه ی آزادی کوچک (مثل ۱۹) با توزیع نرمال فاصله نسبتاً زیادی دارد. پس نمی توان از توزیع نرمال استفاده کرد.

از The Bonferroni Correction) مثل درست — البته در صورتی که با استفاده از یکی از روشهای تصحیح α مثل (The Bonferroni Correction) از مقدار تصحیح شده α برای هر کدام از pairwise test ها استفاده کنیم تا مشکل α برای هر کدام از نتیجه نشود. نتیجه تستها نشود.

_____

-۲

	SS	DF	MS	F
(GROUP)BETWEEN	20	4	5	1
(ERROR)WITHIN	100	20	5	
TOTAL	120	24		

$$df_{Total} = n - 1 = 25 - 1 = 24$$

$$MSE = \frac{SSE}{df_E} \rightarrow SSE = MSE \times df_E = 5 \times 20 = 100$$

$$SSE = SST - SSG \rightarrow SSG = SST - SSE = 120 - 100 = 20$$

$$MSG = \frac{SSG}{df_G} = \frac{20}{4} = \mathbf{5}$$

$$F = \frac{MSG}{MSE} = \frac{5}{5} = 1$$

$$p - value = P(F > 1) = 0.4306816$$

با فرض یافتن سطح اطمینان %95 و $\alpha=0.05$ داریم:

 $p-value = 0.4306816 > 0.05 \rightarrow Fail to Reject H_0$

نمی توان گفت که اختلاف قابل توجهی بین میانگین گروهها وجود دارد. یعنی می گوییم گروهها میانگین تقریبا برابر هم دارند.

_____

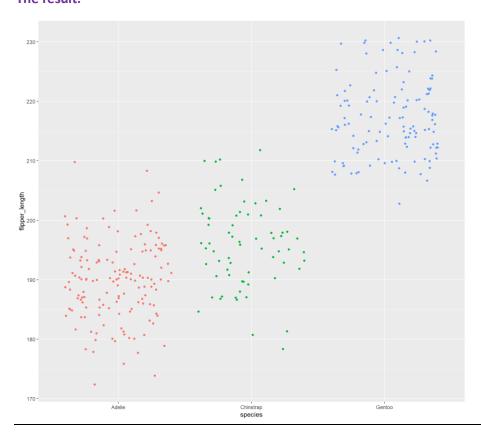
-٣

a) یک دیتافریم با ستونهای مشخص شده از دیتاست penguins به نام penguins_2col ساختم:

#a)construscting a dataframe with only "flipper_length_mm" & "species" columns of the penguin dataset
penguins_2col <- data.frame(flipper_length=penguins\$flipper_length_mm,species=penguins\$species)</pre>

```
#b)plotting flipper length of each species
ggplot(penguins_2col) +
  aes(x = species, y = flipper_length, color = species) +
  geom_jitter() +
  theme(legend.position = "none")
```

The result:

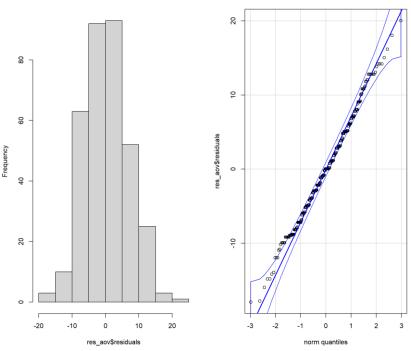
c شروط تست ANOVA به شرح زیر می باشند:

- استقلال مشاهدات: فرض می کنیم پنگوئنهای دیتاست به طور تصادفی انتخاب شده و در نتیجه نقاط نمونه مستقل از هم هستند.
- دادههای هر گروه باید توزیع تقریبا نرمال داشته باشند: این شرط را می توان با رسم QQ-plot و هیستوگرام چک کرد. (با توجه به شکل هیستوگرام میبینیم که توزیع تقریبا متقارن و نزدیک نرمال داریم. همچنین از روی QQ-plot که توزیع دادهها با توزیع نرمال را مقایسه می کند، می توان دید که توزیع دادهها و توزیع نرمال رابطه ی تقریبا خطی دارند، پس می توان نتیجه گرفت که دادهها توزیع تقریباً نرمال دارند)
- واریانس گروههای مختلف باید تقریبا باهم برابر باشد: این شرط را میتوان با رسم box plot یا dot plot بررسی کرد که در اینجا با رسم dot plot اینکار را انجام دادیم.

```
#c)
res_aov <- aov(flipper_length ~ species,data = penguins_2col)
##checking the "Normality" assumption
par(mfrow = c(1, 2))
# histogram
hist(res_aov$residuals)
# QQ-plot
qqPlot(res_aov$residuals,id = FALSE)</pre>
```

The result:

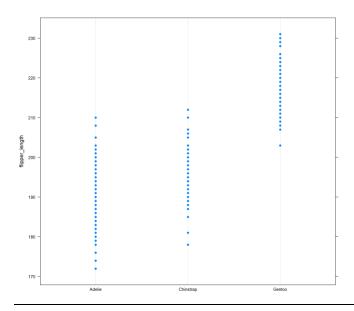
Histogram of res_aov\$residuals

d بررسی شرط برابری واریانسها با استفاده از Dot plot: با توجه به dot plot می توان دید که مقدار واریانس گروهها بسیار نزدیک به هم می باشد.

```
#d)checking the "equality of variances" assumption
# Dot plot
dotplot(flipper_length ~ species,data = penguins_2col)
```

The result:


```
(e
#e)mean and Sd of each group
aggregate(flipper_length ~ species,
          data = penguins_2col,
          function(x) round(c(mean = mean(x), sd = sd(x)), 2)
)
The result:
     species flipper_length.mean flipper_length.sd
      Adelie
                                                 6.54
1
                           189.95
                                                 7.13
2 Chinstrap
                           195.82
      Gentoo
                           217.19
                                                 6.48
>
```

```
مطابق نتیجهای که تابع report داده: تأثیر نوع گونهی پنگوئن بر طول بالهی پنگوئنها قابل توجه است. یعنی از آنجایی که p-value < 0.001 و نوع گونهی پنگوئنها تأثیری در طول بالهی آنها ندارد) میشود. p-value < 0.001 p-value = P(F > 594.80) < 0.001 #f)Doing ANOVA test and showing the results res_aov <- aov(flipper_length \sim species, data = penguins_2col) report(res_aov)
```

The result:

The ANOVA (formula: flipper_length ~ species) suggests that:

- The main effect of species is statistically significant and large (F(2, 339) = 594.80, p < .001; Eta2 = 0.78, 95% CI [0.75, 1.00]) Effect sizes were labelled following Field's (2013) recommendations.

number of pairwise comparisons = $K = \begin{pmatrix} \# \text{ of Groups} \\ 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \end{pmatrix} = \frac{3}{2}$ $\alpha^* = \frac{\alpha}{K} = \frac{\alpha}{3} \leftarrow \textbf{Bonferroni correction}$

______

-۴

a) تیم ملی بسکتبال ایران و تیم ایدهآل سنی معرفی شده از هم مستقل هستند. پس برای اجرای آزمون فرض از T test استفاده می کنیم.

$$Df = \min(n_{national-team} - 1, n_{model} - 1) = \min(50 - 1, 40 - 1) = 39$$

 H_0 : $\mu_{national\_team} - \mu_{model} = 0$

 H_A : $\mu_{national\ team} - \mu_{model} \neq 0$

 $\bar{x}_{national\_team} - \bar{x}_{model} = 26.9 - 29 = -2.1$

$$SE_{(\bar{x}_{national\_team} - \bar{x}_{model})} = \sqrt{\frac{s_{national\_team}^2}{n_{national\_team}} + \frac{s_{model}^2}{n_{model}}} = \sqrt{\frac{5.6^2}{50} + \frac{2.4^2}{40}} = \sqrt{0.6272 + 0.144}$$
$$= \sqrt{0.7712} \approx 0.88$$

برای محاسبهی p-value با استفاده از R داریم:

$$p-value = P(|\bar{x}_{national\_team} - \bar{x}_{model}| > T^*|H_0) = P(|t_{39}^*| > \frac{2.1-0}{0.88}) = P(|t_{39}^*| > 2.38) \approx 0.022$$
$$p-value \approx 0.022 < \alpha = 0.05 \rightarrow \textbf{Reject H}_0$$

پس میانگین سن باریکنان بسکتبال تیم ملی ایران با میانگین سن تیم ایدهآل سنی بسکتبال اختلاف دارد<mark>.</mark>

(b

```
> qt(0.025,39,lower.tail = FALSE)
[1] 2.022691
>
    اگر اختلاف بین میانگین سن باریکنان بسکتبال تیم ملی ایران و میانگین سن  تیم ایدهآل بسکتبال از 2.02 SE بیشتر یا از
            2.02 \times SE = 2.02 \times 0.88 = 1.7776
```

 $\mu_{national\_team} - \mu_{model} = 26.9 - 28 = -1.1$

برای محاسبه R با استفاده از R داریم:

. کمتر باشد، H_0 را رد می کنیم -2.02 SE

$$\begin{aligned} Power &= P\left(\left|\bar{x}_{national_{team}} - \ \bar{x}_{model}\right| > T^*\right) = P\left(\left|t_{39}^*\right| > \frac{1.7776 - 1.1}{0.88}\right) \\ &= P(t_{39}^* < -0.77) + P(t_{39}^* < 0.77) = 0.4459391 \end{aligned}$$

 $Power = 1 - \beta = 0.4459391 \rightarrow \beta = 0.5540609 = P(Type 2 error)$

(c

 $-\Delta$

Rاز R فقط برای محاسبه میانگین و انحراف معیار استفاده شده R به جای ماشین حساب)

	n	mean	sd
Catering	6	1263.67	15.56
No Catering	11	1249.82	27.72

> catering <- c(1284,1272,1256,1254,1242,1274)

```
> mean(catering)
[1] 1263.667
> sd(catering)
[1] 15.56492
> NoCatering <- c(1294,1279,1274,1264,1263,1254,1240,1232,1220,1218,1210)
> mean(NoCatering)
[1] 1249.818
> sd(NoCatering)
[1] 27.71577
```

> all <- c(catering, NoCatering)</pre>

> mean(all)

[1] 1254.706

> sd(all) [1] 24.54273

می توانیم از test برای اینکار استفاده کنیم(سایز نمونه کوچکتر از ۳۰ است. پس نمی توانیم از توزیع نرمال برای آزمون فرض استفاده کنیم): $Df = \min(n_1 - 1, n_2 - 1) = \min(5,10) = 5$

$$SE = \sqrt{\frac{s_{catering}^2}{n_{catering}} + \frac{s_{NoCatering}^2}{n_{NoCatering}}} = \sqrt{\frac{15.56^2}{6} + \frac{27.72^2}{11}} = \sqrt{110.2} \approx 10.5$$

حال آزمون فرض را مىنويسيم:

 H_0 : $\mu_{catering} - \mu_{NoCatering} = 0$

 H_A : $\mu_{catering} - \mu_{NoCatering} \neq 0$

 $\bar{x}_{catering} - \bar{x}_{NoCatering} = 1263.67 - 1249.82 = 13.85$

$$T_5 = \frac{observation - null}{SE} = \frac{13.85 - 0}{10.5} \approx 1.32$$

برای محاسبهی p-value با استفاده از R داریم:

> 2*pt(1.32,5,lower.tail = FALSE) [1] 0.2440351

$$p-value = P\big(\big|t_{df=5}\big| > 1.32\big) = P\big(t_{df=5} < -1.32\big) + P\big(t_{df=5} > 1.32\big) = 0.244$$

 $p-value = 0.244 > \alpha = 0.05 \rightarrow fail\ to\ Reject\ H_0$

تا زمانی که مقدار $p ext{-}value$ از lpha بیشتر باشد، H_0 را نمی توان $p ext{-}value$ کرد، پس:

$$\alpha_{max} = 0.244 \rightarrow 0.244 - 0.05 = 0.194$$

پس α را می توان حدوداً به اندازهی 0.194 افزایش داد.

_____

۷- شرایط استفاده از T test برای مقایسهی دوتا میانگین عبارتند از:

- استقلال(استقلال بین گروهی و استقلال درون گروهی)
  - Sample size/ skew •

از شرایط استقلال میبینیم که شرط استقلال بین گروهی را نداریم. چرا که از افراد یکسانی برای هر دو آزمایش استفاده کردیم. و اصطلاحاً گفته میشود که paired data داریم. در چنین مواقعی باید ازpaired test برای بررسی تأثیر متغیر categorical مربوطه(استفاده یا عدم استفاده از (Al) بر روی متغیر استفاده تعیر جدید diff استفاده عدم استفاده از متغیر جدید titest استفاده می کنیم که مقدار آن برای هر user برای تفاضل نمرهی user به محصول با Al و محصول بدون Al میباشد. سپس مثل test عادی عمل می کنیم. (دقت شود چون اندازه سمپل کوچکتر از ۳۰ است، نمی توانیم از توزیع نرمال استفاده کنیم.

user	Without AI	With AI	diff
1	210	197	13
2	205	195	10
3	193	191	2
4	182	174	8
5	259	236	23
6	239	226	13
7	164	157	7
8	197	196	1
9	222	201	21
10	211	196	15
11	187	181	6
12	175	164	11
13	186	181	5
14	243	229	14
15	246	231	15

[1] 10.93333 > sd(diff)

[1] 6.329824

$$\bar{x}_{diff} = 10.93$$
  $s_{diff} = 6.33$ $n_{diff} = 15$ $SE = \frac{s_{diff}}{\sqrt{n_{diff}}} = \frac{6.33}{\sqrt{15}} = \frac{6.33}{3.87} = 1.63$

حال آزمون فرض را طراحی می کنیم:

 H_0 : $\mu_{diff} = 0$

 H_A : $\mu_{diff} \neq 0$

$$Df = 15 - 1 = 14$$
  $T_{14} = \frac{10.93 - 0}{1.63} = 6.71$

برای محاسبهی p-value با استفاده از R داریم:

$$p-value = P(\left|t_{df=14}\right| > 6.71) = P(t_{df=14} < -6.71) + P(t_{df=14} > 6.71) pprox 0$$
  $p-value pprox 0 < lpha = 0.05 \;
ightarrow Reject H_0
ightarrow 2$ دو روش برابر نیستند

_____

-٩

.a

$$H_0$$
: $\mu = 35$

$$H_A$$
: $\mu > 35$

$$\bar{x} = \frac{25 + 27 + 35 + 42 + 28 + 37 + 40 + 31 + 29 + 33 + 30 + 26 + 31 + 28 + 30 + 15}{16} = \frac{487}{16}$$

$$SE = \frac{s}{\sqrt{16}} = \frac{6.376715}{4} = 1.59 , Df = 16 - 1 = 15$$

$$p-value = P(\bar{x} > 35|H_0) = P\left(t_{df=15} > \frac{30.4375 - 35}{1.59}\right) = P\left(t_{df=15} > -2.87\right) = 0.99 > \alpha = 0.05$$

$$p - value = 0.99 > \alpha = 0.05 \rightarrow Fail to Reject H_0$$

Computing the Confidence Interval:

$$CL = 95\% \rightarrow t_{df=15}^* = 2.13$$

$$\bar{x} \pm t_{df=15}^* \times SE = 30.4375 \pm 2.13 \times 1.59 = (-27.0508, 33.8242)$$

______

-1.

- a. متغیر price از دیتاست car_train را انتخاب کردم:
- برای انجام آزمون فرض از یک نمونه با سایر ۲۵ استفاده کردم پس باید از توزیع T-student استفاده کرد.فرض می کنیم میانگین کل ستون price برابر با 22000 میباشد و آن را به عنوان null value در نظر می گیریم. سپس یک نمونه با سایز ۲۵ از ستون price انتخاب می کنیم. حال با استفاده از آزمون فرض می خواهیم ببینیم آیا اختلاف قابل توجهی از نظر آماری بین میانگین سمپل ما و مقدار ۲۲۰۰۰ وجود دارد یا اینکه اختلاف مشاهده شده بین مقادیر دو میانگین صرفاً تصادفی بوده و به علت sampling variability می باشد. (از %95 = confidence level = 95 استفاده می کنیم)

> print(sample_mean_price)

[1] 21910.04

 H_0 : $\mu = 22000$

 H_A : $\mu \neq 22000$

```
##i)
\#H0:mu = 22000
#HA:mu != 22000
null_value <- 22000
sample_t <- sample(car_train$price,25)</pre>
sample_mean_price <- mean(sample_t)</pre>
t_24 <- abs((sample_mean_price - null_value)/(sgrt(var(sample_t))/(25^0.5)))
p_value < -2 * pt(t_24 , df = 24 , lower.tail = FALSE)
if(p_value < 0.05)
  cat("Reject HO -> there is a statisticaly significant difference between\n
         the mean value of 22000 and the sample mean value")
}else{
  cat("Fail to Reject HO -> the difference between the means is simply due
       to sampling variability.\nwe can't say the sample mean is not equal to 22000")
}
The result:
Fail to Reject HO -> the difference between the means is simply due to sampling variability.
we can't say the sample mean is not equal to 22000
            همانطور که از نتیجه کد بالا مشخص است، P-value بزرگتر از 0.05 شده. پس نمیتوانیم H0 را reject کنیم. یعنی مقدار
        ميانگين22000 براي متغير price درست بوده و اختلاف ميانگين سميل ما با 22000 تصادفي بوده و صرفاً به علت
                                                                                    variability مىباشد.
با توجه به نتایج کد که در ادامه آمده، میبینیم که 22000(null value) در بازهی اطمینان بدست آمده میباشد. پس
               نمي توانيم null hypothesis را رد كنيم و نتيجه بدست آمده از هر دو روش باهم همخواني دارد.
##ii)making the 95% confidence interval (from,to)
t_star <- abs(qt(0.025, df = 24))
from <- sample_mean_price - abs(t_star) * (sqrt(var(sample_t))/(25^0.5))
to <- sample_mean_price + abs(t_star) * (sqrt(var(sample_t))/(25\0.5))
if(null_value < from || null_value > to){
  print("Reject HO -> there is a statisticaly significant difference between
        the actual mean value and the sample mean value")
  sprintf("%s is not in the confidence interval range(%s,%s)",null_value,from,to)
  print("Fail to Reject HO -> the difference between the means is simply due to sampling variability")
  sprintf("%s is in the confidence interval range(%s,%s)",null_value,from,to)
The result:
[1] "Fail to Reject HO -> the difference between the means is simply due to sampling variability"
[1] "22000 is in the confidence interval range(18906.1432481189,28683.7767518811)'
    برای محاسبه Type 2 error rate بیاز داریم. برای محاسبهی power به یک actual mean نیاز
                                                                                        .iii
                                داریم. برای این کار از مقدار میانگین واقعی ستون price استفاده می کنیم.
P(Type\ 2\ error) = \beta, Power = 1 - \beta \rightarrow P(Type\ 2\ error) = 1 - Power
actual_mean_price <- mean(car_train$price.na.rm = TRUE)</pre>
print(actual_mean_price)
The result:
> print(actual_mean_price)
[1] 22170.48
\mu_a = 22170.48
```